

2026-09-11

Byanätsforum ideell förening
c/o Carlsson Kerstell
Tvärgatan 6
784 37 BORLÄNGE
mikael@byanatsforum.se

DNR: Fi2026/00227
Handläggare: Felisa Krzyzanski
fi.remissvar@regeringskansliet.se

REMISSVAR ANG PTS RAPPORT STÖD TILL UTBYGGNAD AV INFRASTRUKTUR FÖR MOBILA TJÄNSTER (PTS- ER-2026:3)

Inledning

Byanätsforum tar på eget initiativ möjligheten att besvara rubricerad remiss med följande synpunkter.

Byanätsforum är en bransch- och intresseorganisation för bredbandsföreningar och vi ser oss som den självklara aktören och resursen för lokalt ägda bredbandsnät och livskraftiga bygder. Byanätsforum representerar drygt 200 föreningar vilket gör Byanätsforum till den största aktören för landets bredbandsföreningar. Bredbandsföreningarna har spelat och kommer fortsatt att spela en viktig roll för utbyggnaden av bredband i Sveriges landsbygder genom lokalt ägda och drivna byanät. Enligt PTS bredbandskartläggning 2024 så får 15,6% av invånarna i Sveriges landsbygder sin bredbandsuppkoppling via ett föreningsägt nät.

Sammanfattning

Byanätsforum ser positivt på ett utökat statligt stöd för utbyggnad av digital infrastruktur för mobila tjänster där det inte sker på marknadsmässig grund, men ser att det behövs **en annan modell för urval och prioriterade områden**. Framför allt vill vi se mer än ökade möjligheter till arbetspendling väger in i bedömning av var stödet ska riktas och har även några konkreta synpunkter på vad som ska vara stödberättigat.

Mer än arbetspendling bör värderas

Byanätsforum ser att den föreslagna modellen för stödet där man likt i bredbandsstödet eftersträvar ”mest pang för pengarna” riskerar att leda till en fragmenterad utbyggnad som i första hand styrs av kommersiell attraktivitet, snarare än av långsiktiga samhällsbyggnadsbehov. Tidigare erfarenheter påvisar att det finns en påtaglig risk att utbyggnaden koncentreras till de delar av infrastrukturnätet som redan i dag har relativt goda förutsättningar, samtidigt som områden med större utvecklingsbehov fortsatt hamnar utanför. Målet med stödet bör snarare vara att bidra till att minska klyftorna mellan de områden, människor och verksamheter som har bäst respektive sämst tillgänglighet till digital infrastruktur. Samt också behovet av att skapa ett robust och hållbart infrastrukturnät i hela landet. Om man alltför ensidigt fokuserar på

arbetspendling riskerar man att öka klyftorna mellan städer, stadsnära landsbygder och landsbygder längre ifrån centralorten. Man riskerar också att försämma förutsättningarna för agrara näringar, upplevelseföretag och serviceföretag som är platsberoende, att etableras och utvecklas.

Brister i mobil uppkoppling är ett reellt och utbrett hinder för företagens utveckling i landsbygderna. Behoven är inte begränsade till stråk för arbetspendling utan omfattar i hög grad de platser där verksamheten faktiskt bedrivs i landsbygderna, mindre orter samt i olika typer av produktions- och servicemiljöer.

Byanätsforum stödjer det förslag till modell som Hela Sverige ska leva för fram i sitt remissvar.

Teknik för anslutning

Byanätsforum ser många god argument för att premiera fiberanslutning av sändarplatserna så att den massiva fiberutbyggnad som skett i landsbygderna under den senaste 10-15 åren kan nyttjas. Fiber är klart effektivast vad gäller energiåtgång, och därmed driftskostnad, men ger också större möjligheter till samnyttjande av andra aktörer i sändarplatsens närhet. Vi föreslår därför att ansökningarna utvärderas genom en livscykelanalys på en längre period såsom 20 år. Att stöd för driften ska inkluderas och ses som stödberättigat ser vi dock som tveksamt, det bör rimligen aktören själv kunna stå för. Även detta verkar ju för att aktören eftersträvar så låg driftkostnad som möjligt.

Tillträde för andra aktörer

Vi ser i förslaget att tillträde för andra aktörer ska garanteras men vill ändå påpeka vikten av att det blir verklighet även i praktiken. Detta tillträde måste avse såväl sändarplatsen och teknikbod som infrastrukturen som sändarplatsen ansluts med – företrädes via fiber.

Med vänliga hälsningar

Mikael Carlsson Kerstell

/ Verksamhetsledare/